Idet Ministeriet i øvrigt henviser til Udvalgets Betænkning, skal man i Korthed redegøre for de Betragtninger, der har været afgørende for Udvalgets Standpunkt.

Den i den offentlige Mening vanærende Handling er et Begreb med flydende og usikre Grænser og derfor mindre egnet til at bære de Retsvirkninger, som Lovgivningen i stadigt stigende Omfang har knyttet dertil. Begrebets rummelige Grænseomraade omfatter mindre betydelige kriminelle Handlinger, der medfører Straf af Fængsel op til et Par Maaneder, saasom Smaatyverier, mindre Underslæb, f. Eks. med Hensyn til Ting købt paa Afbetaling, smaa Plattenslagerier, mindre Sædelighedsforbrydelser, mindre grove Voldshandlinger o. s. v., som vel nok maa paavirke den dømtes borgerlige Anseelse, men som dog i hvert Fald ikke alle vil betegne som vanærende. Selv efter at Afgørelsen af, hvorvidt Handlingen er vanærende i den offentlige Mening, er henlagt til Domstolene, er det ikke lykkedes at opnaa Ensartethed i Bedømmelsen af Handlinger af den her nævnte Art. Dertil kommer, at der ikke er Enighed om, i hvilket Omfang det er berettiget ved Afgørelsen af, om Handlingen er vanærende, at følge den nye Straffelovs Individualiseringstendens, ligesom der er visse Handlinger, som vel kan være i høj Grad asociale og efter manges Mening absolut bør udelukke fra visse borgerlige Rettigheder, f. Eks. Adgangen til offentlig Stilling og Hverv og til at udøve Valgret, men som man dog ikke vil betegne som vanærende, saaledes politiske Forbrydelser.

Denne Usikkerhed i Begrebet virker særlig uheldigt, efter at det er blevet mere og mere hyppigt, at det i Lovgivningen stilles som Betingelse for at udøve visse Rettigheder, at vedkommende er i Besiddelse af de borgerlige Rettigheder. Dette Begreb er let at operere med for Speciallovgivningen, men man synes ikke i alle Tilfælde at have overvejet, om det var rigtigt at betinge den paagældende Rettigheds Udøvelse netop af dette Begreb. En Udelukkelse fra alt for mange af de almindelige borgerlige Rettigheder vil nødvendigvis vanskeliggøre de straffede Personers Genrejsning.

Samtidig har Ordningen efter Straffeloven af 1930, hvorefter der ved Frakendelsen af de borgerlige Rettigheder stadig sker Fremhævelse af straffede Personers sociale Mindreværd, den uheldige Virkning at vanskeliggøre Bestræbelserne for deres Genrejsning, baade for dem selv og for de Institutioner, hvis Opgave det er at støtte dem efter Løsladelsen.

De væsentlige af de Betragtninger, der saaledes taler imod at bevare den vanærende Handling som retligt Begreb, kan efter Udvalgets Mening ogsaa anføres mod enhver Ordning, hvorefter man søger at bevare en Frakendelse af borgerlige Rettigheder under eet (uden at Frakendelsen er knyttet til den Betingelse, at der efter Rettens Mening foreligger en i den offentlige Mening vanærende Handling). De Hensyn, der ligger bag ved Instituttet Frakendelse af de borgerlige Rettigheder, nemlig Hensynene til at beskytte Samfundsfunktionerne mod Skade fra daarlige Elementer og at værne Samfundsmoralen, kan og bør varetages uden en saadan samlet Frakendelse af de borgerlige Rettigheder derved, at der for hver af de enkelte Rettigheder træffes Bestemmelse om, hvilke Vandelsbetingelser der kræves opfyldt for Rettighedens Udøvelse. Disse Betingelser bør fastsættes efter en Prøvelse i hvert enkelt Tilfælde af, hvorvidt og i hvilket Omfang det er nødvendigt at fastsætte Indskrænkninger, saaledes at man søger at undgaa den i den hidtidige Lovgivning anvendte, uheldige Uniformering af Betingelserne ved Benyttelsen af staaende Formularer.

I Konsekvens heraf har Udvalget foruden at fremsætte Forslag om Ophævelse af Straffelovens Bestemmelser om Frakendelse af borgerlige Rettigheder foretaget en Gennemgang af Lovgivningen og udarbejdet Udkast til ændret Formulering af alle de Bestemmelser, der knytter Retsvirkninger til Begrebet en i den offentlige Mening vanærende Handling eller til Frakendelse af de borgerlige Rettigheder.

Justitsministeriet har i alt væsentligt kunnet tiltræde de i Udvalgets Betænkning fremsatte Synspunkter og har paa Grundlag af Betænkningen udarbejdet Udkast til Lovforslag, omfattende Ændring af alle de i Betænkningen nævnte Lovbestemmelser. Udkastet har derefter været forelagt samtlige Ministerier samt Rigsadvokaten og Retsplejeudvalget til Udtalelse, og de i nærværende Lovforslag indeholdte Forslag til Ændring af Enkeltlove er i alt væsentligt affattet i Overensstemmelse med vedkommende Fagministeriers Ønsker. Hvor Justitsministeriet i enkelte Tilfælde ikke har ment at kunne gaa med til, at en Bestemmelse affattes som af vedkommende Ministerium ønsket, er der gjort Bemærkning herom ved den paagældende Bestemmelse.

Udkastet har endvidere af Justitsministeriet været forelagt Færøernes Lagting, der har tiltraadt Udkastet, for saa vidt an-